

Asia: Kärämäen Tuulikaarron tuulivoimapuiston yleiskaava ehdotus

Kärämäen kunta
karsamaen.kunta@karsamaki.fi

Lausunto

1 Johdanto

Piipsan Tuulivoima Oy suunnittelee 41 voimalan tuulivoimapuistoa Siikalatvan ja Kärämäen väliselle alueelle (Kärämäen alueelle 14 ja Siikalatvan alueelle 27). Voimaloiden kokonaiskorkeus on 300 m. Luonnonvarakeskus on lausunut hankkeen YVA-selostuksesta. Tässä tarkastellaan hankkeen kaavaehdotuksia.

2 Lausunto

Pyydettyä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan.

Lausunnossaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.

Selostuksessa kerrotaan, että "Luken karttapalvelun perusteella Tuulikaarron hankealueelta tai sen välittömästä läheisyydestä ei ole kerätty dna-näytteitä, joten alue ei todennäköisesti kuulu minkään susireviirin keskeisiin alueisiin." Luke huomauttaa, että dna-näytteiden keruu ei ole keskitetty susireviirin keskeisille alueille, vaan näytteitä kerätään koko reviiriltä.

Selostuksessa todetaan, että näin ollen nykytietämyksen perusteella tuulivoimarakentamisen vaikutuksia ja merkittävyyttä suden reviireille ei voida arvioida tutkittuun tietoon perustuen. Selostuksessa todetaan myös, että "Niemisen ym. (2017) mukaan maankäytön muutoksilla suden reviirillä ei ole yleensä todettu olleen vaikutusta niiden lisääntymismenestykseen, sillä laajalla reviirillä on yleensä tarjolla paljon hyviä elinympäristöjä ja potentiaalisia pesäpaikkoja". Tältä osin on tärkeää huomioida laaja-alainen tuulivoimasuunnittelu ja sen vaikutus potentiaaliin pesäpaikkoihin ja niiden määrään.

Luke huomauttaa, että vaikka Suomen olosuhteista ei ole tuulivoiman vaikutuksiin liittyvää tutkimusta, sudesta löytyy kuitenkin suomalaisia tutkimustuloksia, siitä millaisilla etäisyyksillä se pyrkii välttelemään erilaisia ihmishäiriöitä. Lisäksi lajista tehdyt mm. Portugalilaiset tutkimukset on syytä huomioida parhaana olemassa olevana tieteellisenä tietona lajin käyttäytymisestä. Toki huomioiden, että se ei ole suoraan verrattavissa Suomen olosuhteisiin.

Luke näkee yhteisvaikutusten arvioinnin yhä suppeana. Hankealueen ympäristöön (50 km säteellä) sijoittuu yli 50 tuulivoimahanketta. Selostuksessa mahdollisia yhteisvaikutuksia on arvioitu syntyvän vain viereisten hankkeiden kanssa (pl. metsäpeura). Metsäpeuran osalta selostuksessa nähdään, että yhteisvaikutuksia voi syntyä laajemmalla alueella.

Selostuksessa todetaan myös, että ”maakuntatason tai tätä laajemman tason yhteisvaikutusten arviointi tulisi toteuttaa maakuntakaavoituksen yhteydessä tai muussa yhteydessä, missä metsäpeuraan kohdistuvia vaikutuksia tarkastellaan siinä mittakaavassa”. Tältä osin Luke huomauttaa, että maakuntakaavoissa tämä vastuu tällä hetkellä siirretään kuitenkin juurikin yksittäisille hankkeille ja niiden kaavasuunnittelulle.

Lisäksi kaavaselostuksessa todetaan, että ”yhteisvaikutusten merkittävyyden arviointi metsäpeurapopulaatiolle on haastavaa, sillä tuulivoimarakentamisen vaikutuksia metsäpeuraan ei ole tutkittu Suomessa ja olemassa olevat käsitykset vaikutuksista ja niiden laajuuksista perustuvat eri (ala)lajeilla, eri alueilla ja erilaisissa ympäristöissä tehtyihin tutkimuksiin”. Tältä osin Luke huomauttaa, että teollisen rakentamisen ja linjojen vaikutuksia ja erilaisia vaikutusmekanismeja lajiin (metsäkaribut) löytyy Pohjois-Amerikasta runsaasti. Nämä tutkimukset on syytä huomioida vaikutusten arvioinneissa myös Suomessa.

3 Lausunnon tiivistelmä

Luonnonvarakeskus huomauttaa yleisesti, että kirjallisuutta tarkasteltavista lajeista löytyy ja sitä tulisi hyödyntää vaikutusten arvioinneissa huolellisemmin. Kaavaselostuksessa todetaan myös, että ”maakuntatason tai tätä laajemman tason yhteisvaikutusten arviointi tulisi toteuttaa maakuntakaavoituksen yhteydessä tai muussa yhteydessä, missä metsäpeuraan kohdistuvia vaikutuksia tarkastellaan siinä mittakaavassa”. Tältä osin Luke näkee tärkeäksi huomauttaa, että maakuntakaavoissa tämä vastuu tällä hetkellä siirretään kuitenkin juuri yksittäisille hankkeille ja niiden kaavasuunnittelulle.

Sirpa Thessler

Johtaja, Luonnonvarat

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 04.09.2025 klo 11:27:29.

Lausunnon valmistelija(t):
Saara Kattainen

Liitteet:

Tiedoksi: